

**Jeden za všetkých,
všetci za jedného!**

Liga rovnosti

**EQUALITY
LEAGUE**

Tento projekt bol financovaný v rámci Programu Európskej únie pre práva, rovnosť a občianstvo (2014-2020).

„Jeden za všetkých, všetci za jedného“ bolo publikované v rámci projektu „Liga rovnosti: Konsolidácia platformy pre komunitné organizovanie, akcie a reakcie proti diskriminácii“. Tento projekt bol financovaný z programu Európskej únie pre práva, rovnosť a občianstvo (2014 - 2020).

Do tejto publikácie prispeli:

Nadácia C.E.G.A. – Nadácia pre vytváranie efektívnych alternatív zdola, Bulharsko;

LGBT mládežnícka organizácia „Deystvie“, Bulharsko;

Združenie Klub mládeže „Roma - Stolipinovo“, Bulharsko;

Nadácia „Zaslushay Se“, Bulharsko;

Centrum komunitného organizovania, Slovensko

Preklad: Veronika Střelcová

Úprava: Martina Strmeňová

Dizajn: Inker Media

Publikované: Nadácia C.E.G.A. - Nadácia pre vytváranie efektívnych alternatív zdola
Sofia, Bulharsko

2020

Všetky práva vyhradené © Nadácia C.E.G.A. – Nadácia pre vytváranie efektívnych alternatív zdola, Bulharsko, Youth LGBT Organisation DEYSTVIE, Bulharsko, Listen Up/ Zaslushay Se Foundation, Bulharsko, Youth Club Roma-Stolipinovo Association, Bulharsko, Centrum komunitného organizovania, Slovensko

Obsah tejto publikácie predstavuje iba názory autora a je jeho/jej výlučnou zodpovednosťou. Európska komisia neprijíma žiadnu zodpovednosť za použitie informácií, ktoré táto publikácia obsahuje.

**ČO JE TO
LIGA
ROVNOSTI**

“Liga rovnosti” je neformálna únia organizácií a aktivistov/iek, pracujúcich s cieľom dosiahnuť plnú účasť všetkých občanov/iek na verejnom živote, s dôrazom na niektoré z najviac vylúčených sociálnych skupín – Rómsku menšinu, LGBTI+ a nepočujúcich.

Liga sa usiluje spojiť ľudí, aby im dala možnosť spoznať sa navzájom, prelomiť stereotypy a vytvoriť pocit solidarity. Je tiež miestom pre tých, čo majú prelínajúce sa identity a súčasne patria do viac ako jednej zraniteľnej skupiny.

Poslaním Ligy za rovnosť je prerásť v zjednocujúce antidiskriminačné hnutie vedené predstaviteľmi zraniteľných skupín, ktoré však zahŕňa aj široké skupiny spoločnosti a boj proti rôznym formám vylúčenia.

“Liga rovnosti” začala ako projekt spolufinancovaný z programu Právo, rovnosť a občianstvo (2014 - 2020) Európskej únie pod vedením Nadácie C.E.G.A. v spolupráci s LGBT mládežníckou organizáciou „Deystvie“, Nadáciou „Zaslushay Se“, Združením Klub mládeže „Roma - Stolipinovo“ v Bulharsku a Centrom komunitného organizovania na Slovensku.

V rámci projektu sa začína proces konsolidácie a budovania **ligy**. Základom sú spoločné školenia, ktorých účelom pre komunity je vzájomné spoznávanie sa a vytváranie **Ligy**, tak, ako si to účastníci predstavujú. Spoločné akcie sa plánujú počas briefingov. Každá komunita zároveň buduje kapacity a rozvíja dobrovoľníctvo. **Dušou ligy** sú podujatia, tematicky zamerané mesiace na rôzne komunity a festivaly. Ich organizácia bola tým, čo pomáhalo tvoriť rôzne komunitné procesy.

Začínajúc ako projekt, **“Liga rovnosti”** pokračuje ďalej aj po jeho završení.

Pridajte sa!

Zoznámte sa so superhrdinami Ligy

Spoznajte **Legita B.** – je farebnou dušou Ligy. Legit B. má neuveriteľnú schopnosť byť súčasne na toľkých miestach, na koľkých len chce. Môžete ho vidieť kdekoľvek v spoločnosti hľadať pravdu o svete a zatiaľ spoznávať a porozumieť čo najväčšiemu možnému počtu kultúr a ľudí. Preukázal sa ako skutočný bojovník, pokiaľ ide o obranu svojich ideálov a ideí členov Ligy. Jednou z jeho najpozoruhodnejších schopností je telepatia a často ju využíva na hľadanie ľudí, ktorí sa cítia osamelí a izolovaní, na to, aby bol s nimi, a aby im bol priateľom a oporou.

Toto je **Lachi C.** Jej ohnivé srdce bije v našich krajinách už viac ako tisícročie. Bola svedkami nespočetného množstva vzostupov i pádov, a preto je presvedčená, že každý má právo na druhú šancu, pokiaľ neublíži tým, ktorých miluje a chráni. Je silnou obhajkyňou spravodlivosti a urobí všetko, čo je v jej silách, aby ju zabezpečila pre všetkých.

Lachi C. dokázala, že je tímová hráčka, a že môže byť priateľkou a partnerkou všetkým, ktorí to potrebujú. Dokáže zničiť negatívne stereotypy o rôznych ľuďoch a tiež môže všetkých inšpirovať, aby sa usilovali za všetkých okolností byť lepšími.

Able T. je bezpochyby najcitlivejší v tíme Ligy. Nielenže sa stará o všetkých naokolo, ale uvedomuje si, že treba konať. Často bol objektom neúctivého správania a výsmechu pre svoje veľké uši, no väčšina ľudí ani nevie, že to je práve jeho supersila - jedinečný zmysel, ktorý mu umožňuje vcítiť sa do najhlbších zákutí mysle a srdca ľudí, a podeliť sa o tajomstvo o tvorivej sile našich známych piatich zmyslov, ktorú nedokážeme použiť sami od seba.

Od samého začiatku v októbri 2018 sa v "Lige rovnosti" spájajú superhrdinovia Legit B., Able T., and Lachi C. zo série "Jeden za všetkých - všetci za jedného." Keď sú títo traja spolu, majú superschopnosť robiť každého okolo seba milujúcim a rešpektujúcim seba aj ostatných a bojovať za lepší život. To im pomáha robiť náš svet lepší pre všetkých každý deň - svet bez násilia, bez predsudkov, bez nenávisti.

Treja superhrdinovia pochádzajú z Ligy spravodlivých (Justice League), čo je detektívny komix, a ich cieľom je posilniť obnovenie vzácného zväzku medzi Rómami, LGBTI a ľuďmi so zdravotným postihnutím v Lige rovnosti, ktorá sa usiluje o rozvoj a posilnenie antidiskriminačného hnutia. Sú avantgardou rôznych spoločností, ktoré obývajú našu krajinu, a spája ich túžba zachrániť ľudstvo a predstaviť odlišnú, pozitívnu stránku človeka.

Namiesto obsahu:

O čom sú nasledujúce stránky

6

O PARTNEROCH

Dozviete sa viac o organizáciách, ktoré začali toto partnerstvo medzi tromi komunitami.

16

O INICIATÍVE A PODUJATIACH

Zobierali sme najdôležitejšie iniciatívy, aktivity a podujatia, cez ktoré Liga zviditeľnila ľudí a princípy, ktoré obhajuje.

30

O KOMUNITNOM ORGANIZOVANÍ

Naučíte sa viac o metódach organizovania obyvateľov/iek s cieľom priniesť zmenu ich spoločenstvu, pomôcť vyriešiť problémy rôznych komunít cez skúsenosť slovenskej organizácie Centra komunitného organizovania.

46

O ĽUĎOCH

Oboznámite sa s Ligou rovnosti očami jej členov/iek. Prečítate si príbehy aktivistov, ktoré vykresľujú proces rozpoznávania a búrania stereotypov a ich motivácii stať sa súčasťou zmeny.

59

LIGA ROVNOSTI STOJÍ ZA

61

O LIGE - DNES A V BUDÚCNOSTI

Zdieľame, ako jednotlivci a organizácie vnímajú zmysel a pokračovanie Ligy.

**STĚPČEK PRE
PARTNEROV**

Nadácia C.E.G.A. – Vytváranie efektívnych alternatív na miestnej úrovni

Nadácia C.E.G.A. pracuje 25 rokov na zmene prístupov a politík sociálnej inklúzie a vyrovnávaní príležitostí pre znevýhodnené komunity. Našou filozofiou je, že zmena a rozvoj komunity sa môžu diať s priamou účasťou samotných komunít. Preto je potrebné rozvíjať ich silu kombináciou učenia a priamych akcií, alebo inými slovami - učením sa zo skúseností.

Hlavné zameranie Nadácie C.E.G.A. je:

- Budovanie kapacít pre sociálne začlenenie znevýhodnených komunít podporou iniciatívnych skupín a miestnych občianskych organizácií. Facilitácia dialógu medzi komunitami a rozhodovacími inštitúciami o otázkach, ktoré ich ovplyvňujú
- Zdokonalenie politík sociálneho začlenenia znevýhodnených komunít, výskum identifikácie problémov a osvedčených postupov na ich riešenie. Vytváranie partnerstiev so štátnymi a miestnymi inštitúciami, organizáciami a komunitami na ich implementáciu. Monitorovanie a hodnotenie politík sociálneho začlenenia znevýhodnených komunít.
- Zmena postojov k sociálnej inklúzii znevýhodnených komunít - školenia, týkajúce sa ľudských práv, multikultúrneho dialógu a rovnosti; podujatia a kampane na podporu občianskej zodpovednosti, správania a občianskej participácie ako nástroja sociálneho začlenenia.

Čo pre C.E.G.A. znamená partnerstvo v Lige?

Nasledujúc našu filozofiu, je toto partnerstvo základom, na ktorom je Liga postavená. Dôvera, ktorú si partneri počas projektu vybudovali im umožnila navzájom sa spoznať, nájsť to, čo majú spoločné a čo nie, a hľadať spoločné body. Prostredníctvom nich budujú rovnosť v rámci projektového tímu s cieľom vyslať do spoločnosti signály o rovnosti medzi rôznymi skupinami a podskupinami. V mestách Sofia a Plovdiv boli zrealizované rozmanité kampane za rovnosť a len vďaka Lige oslovili tisícky ľudí nielen v týchto mestách, ale aj vo zvyšku krajiny. Vďaka tomuto partnerstvu získala každá z organizácií dôveru v to, že ľahšie zvládne výzvy, keď má podporu ľudí z iných komunít, na ktorých sa môžu spoľahnúť.

Aké sú silné stránky a výzvy partnerstva z pohľadu organizácie?

Ako každé iné partnerstvo, aj toto sa v rámci dvoch rokov trvania projektu neustále rozvíjalo. Bolo potrebné prekonať stereotypy a predsudky voči ostatným v každej z organizácií. Túto výzvu sa podarilo prekonať tímovou prácou a prevzatím zodpovednosti v náročných obdobiach. To sa deje práve vtedy, keď sa prejaví hodnota jednotlivca a jeho skúsenosť, bez ohľadu na to, do akej skupiny patrí. To je sila partnerstva - každý prevezme svoju časť zodpovednosti, podľa svojich skúseností a schopností a pomáha ostatným keď to potrebujú.

Čo pre vás znamená byť spolu a bojovať spolu za práva?

Každý pracuje individuálne na konkrétnych problémoch vo svojej komunite. Na prvý pohľad toľko rôznych skupín, čo spolu mapujú problémy, ktoré majú spoločné, a to dáva úplne inú perspektívu - rovnosť pre všetkých. Preto majú takéto spojenia príležitosť mať vážnejší dopad na verejnú mienku.

LGBT mládežnícka organizácia “Deystvie”

“Deystvie” je organizácia zameraná na prispievanie k zmenám v živote LGBTI ľudí v Bulharsku prostredníctvom legislatívnych zmien, týkajúcich sa práv partnerov rovnakého pohlavia a ich rodín, kriminalizácie trestných činov z nenávisti, ako aj zákonom upraveného postupu pre zmenu pohlavia. Našou víziou je dosiahnuť úplné právne uznanie a sociálne začlenenie LGBTI ľudí v bulharskej spoločnosti, v ktorej sa cítia bezpečne a uznávané.

Hlavné aktivity “Deystvie” sú:

- Poskytovanie bezplatnej právnej pomoci, zastupovania a poradenstva v rámci LGBTI prípadov.
- Vedenie strategických prípadov a advokácia s cieľom dosiahnuť legislatívne zmeny pred Súdny dvorom Európskej únie a Európskym súdom pre ľudské práva.
- Organizovanie špecializovaných školení pre špecializované štátne orgány a LGBTI komunitu o témach týkajúcich sa diskriminácie, incidentov a trestných činov z nenávisti vyvolaných homofóbiou a transfóbiou, vrátane polície, správy, prokuratúry, právnikov a ďalších.
- Organizácia verejných kampaní za advokáciu a verejné udalosti, okrúhle stoly, konferencie, protesty a pochody (ako Sofia Pride, Sofia Pride Film Fest, Pochod za rovnosť, Pochod za práva žien), tvorba a rozvoj bulharských a medzinárodných koalícií.

Čo pre “Deystvie” predstavuje partnerstvo v Lige?

Pre LGBTI mládežnícku organizáciu „Deystvie” je partnerstvo v Lige prostriedkom na informovanie, prekonávanie predsudkov, zdieľanie zdrojov a prejavovanie odvahy. Aj keď tím komunikoval a bol v kontakte s predstaviteľmi rómskej a nepočujúcej komunity na osobnej i pracovnej báze, začlenenie do Ligy pre tím „Deystvie” aj pre mnoho LGBTI ľudí nám dalo príležitosť uvedomiť si, ako málo toho v skutočnosti vieme o sebe navzájom, a koľko toho máme spoločného. Každá udalosť a každá spoločná aktivita boli pre nás príležitosťou ešte lepšie sa spoznať, prejsť empatiu a vybudovať si medzi sebou

dôveru a dúfať, že Bulharsko môže byť krajinou, kde je rešpekt namiesto nenávisť; namiesto ľahostajnosti je tu empatia; a namiesto beznádeje - spravodlivé rozhodnutia.

Aké sú silné stránky a výzvy partnerstva z pohľadu organizácie?

Bolo pre nás nesmierne dôležité uvedomiť si, že rozpoznávaním a prekonávaním stereotypov voči iným komunitám môžeme prispieť k tomuto procesu v širšom zmysle a môžeme s takou podporou rátať aj my. Výzvy boli predovšetkým v rozhodovacom procese, vzhľadom na konkrétny kontext, v ktorom každá z jednotlivých komunit žije, a pri posudzovaní toho, čo je pre tieto tri komunity najdôležitejšie a najzávažnejšie v danom čase.

Čo pre vás znamená byť spolu a bojovať za práva spoločne?

Je nám spolu super, pretože sme spolu a dokážeme viac, a to doslova!

Združenie Klub mládeže “Roma – Stolipinovo”

Združenie Klub mládeže “Roma – Stolipinovo” je prvou mládežníckou organizáciou v najväčšej menšinovej štvrti v Bulharsku. Organizácia, ktorá bola založená v roku 1998, má dnes viac ako 50 členov a viac ako 200 stálych dobrovoľníkov. Hlavným cieľom klubu je lepšia kvalita života a sociálne začlenenie mladých Rómov v Plovdive a regiónom prostredníctvom uplatňovania udržateľných mechanizmov na budovanie kapacít, rozvoja potenciálu a sebadôvery mladých Rómov.

Medzi priority organizácie patrí zmena negatívnych postojov verejnosti k Rómom a iným etnickým menšinám prostredníctvom aktívnej účasti a zapojenia mladých ľudí do verejného a kultúrneho života, podpory ľudských práv, vzdelávania a ochrany. Klub mládeže podporuje sebarealizáciu mladých ľudí podporou lepšieho vzdelávania tým, že ich motivuje k získaniu odbornej kvalifikácie a zručností potrebných na začatie práce a / alebo na začatie vlastného podnikania, čo poskytuje nové možnosti získania príjmu a prekonávania chudoby.

Čo pre Združenie klubov mládeže znamená partnerstvo v Lige?

Jeden za všetkých, všetci za jedného - toto posolstvo nám dalo odvalu a vieru v to, že spoločne môžeme dosiahnuť všetko ako Liga rovnosti. Ukázalo spoločnosti, ako inovatívna myšlienka spojila tri najviac diskriminované skupiny v spoločnosti. V súčasnosti sú veľmi silné a môžu dosiahnuť veľa. Partnerstvo pre nás znamená dôveru.

Aké sú silné stránky a výzvy partnerstva z pohľadu organizácie?

Jednou z najsilnejších stránok partnerstva je koalícia organizácií, ktoré sa zaoberajú otázkami najviac diskriminovaných skupín v spoločnosti. Druhá silná stránka ukázala, že keď sme jednotní, sme oveľa silnejší a môžeme dosiahnuť oveľa viac, ako keď sme sami. Jednou z väčších výziev bolo prijatie týchto troch skupín, porozumenie a predovšetkým komunikácia medzi nimi. Učenie posunkového jazyka a jeho abecedy, rozdiely v spôsobe myslenia a prekonávaní stereotypov v rámci skupín.

Čo pre vás znamená byť spolu a bojovať za práva spoločne?

Zjednotení, silní, schopní a spoločne môžeme bojovať proti diskriminácii utláčaných komúní. Iba zjednotením úsilia našich spoločenstiev môžeme dosiahnuť dobré výsledky.

LISTEN UP

Nadácia “Zaslushay se”

Nadácia “Zaslushay se” je organizácia, ktorá obhajuje práva nepočujúcich v Bulharsku. Snaží sa poskytovať príležitosti pre rovnosť prostredníctvom efektívnych postupov vzdelávania a empowermentu. Najdôležitejším cieľom nadácie je uznanie bulharského posunkového jazyka ako plnohodnotného komunikačného a vzdelávacieho prostriedku.

Hlavné aktivity “Zaslushay se” sú spojené s:

- Obhajoba legislatívy v oblasti práv nepočujúcich, bulharského posunkového jazyka a prístupu k informáciám prostredníctvom titulkov
- Vytváranie zdrojov a tréningov v bulharskom posunkovom jazyku
- Vytváranie efektívnych vzdelávacích postupov pre deti a mladých ľudí z komunity nepočujúcich.
- Vytváranie príležitostí na posilnenie postavenia nepočujúcich ľudí prostredníctvom programov na posilnenie líderstva
- Výmena informácií s vysokoškolskými inštitúciami s cieľom priniesť do Bulharska štúdium „posunkového jazyka“.
- Vytváranie príležitostí na poskytovanie služieb prostredníctvom prekladu cez video znakovanie.

Čo salo partnerstvo v Lige nadácii “Zaslushay se”?

Liga rovnosti je pre komunitu nepočujúcich jedinečným spôsobom, ako sa dozvedieť viac o iných komunitách. Takto sa nepočujúci stanú odvážnejšími a otvorenejšími pre hovorenie o LGBTI a rómskych témach. Najdôležitejšie je, aby sme boli čoraz menej sebeckí, pretože niekedy kvôli svojim vlastným problémom nevidíme problémy, ktoré majú iní. Naša citlivosť sa zvýšila a toto je prirodzený proces smerujúci k efektívnym politikám rozmanitosti a inklúzie. Liga je jedinečnou príležitosťou pre sieť ľudí, ktorí veria v hodnoty rozmanitosti.

Aké sú silné stránky a výzvy partnerstva z pohľadu organizácie?

Silnými stránkami partnerstva je koalícia, ktorá vznikla, ako aj príležitosti na výmenu a komunikáciu. Výzvou je sústredenosť každého z nás na množstvo svojich vlastných úloh vo svojej vlastnej komunite.

Čo pre vás znamená byť spolu a bojovať za práva spoločne?

Ukázať, že sme spolu dokázali vytvoriť Ligu rovnosti je dobrý zámer. Tento projekt bol len začiatkom. Potrebujeme viac pracovať s ľuďmi zo strednej vrstvy, ktorí môžu sledovať, čo robíme. Navyše verím, že by sme mali nájsť viac príležitostí aby si deti a mladí ľudia uvedomovali témy rozmanitosti a inklúzie.

Centrum komunitného organizovania, Slovensko

Centrum komunitného organizovania (CKO) je mimovládna organizácia, ktorá svoje programy realizuje od roku 1999. CKO poskytuje podporu aktivistom /kám občianskych iniciatív a komunitám, s cieľom zabezpečiť, aby sa stali súčasťou rozhodovacieho procesu na lokálnej, regionálnej a národnej úrovni. CKO chce byť sprievodcom zmenami v slovenskej spoločnosti, v procese jej transformácie na spoločnosť aktívnych občanov, kde je "hlas ľudí" žiadaný a vypočutý.

CKO je tiež vedúcou organizáciou na Slovensku v boji proti extrémizmu a radikalizácii. Pracuje najmä so školami, miestnymi samosprávami a aktívnymi organizáciami.

Organizácia má 5 hlavných programov:

- Komunitné organizovanie v niekoľkých, prevažne zraniteľných komunitách v rámci Banskobystrického kraja;
- Platformu Nie v našom meste, ktorá sa zaoberá prevenciou a bojom proti pravicovému extrémizmu na Slovensku;
- Program Školy za demokraciu, ktoré propagujú neformálne vzdelávanie v oblasti ľudských práv a podporujú aktívne občianstvo vo viac než 30 školách v rámci Banskobystrického kraja;
- Občianske centrum OKO, ktoré poskytuje priestor pre aktívnych/e občanov/ky v meste Zvolen;
- Program odbornej výmeny, ktorý podporuje rozvoj komunitných lídrov/erky cez výmenné stáže v Spojených štátoch.

**STĽPČEK PRE
INICIATÍVY A
PODUJATIA**

SPOZNALI SME SA

Proces vytvárania a posilňovania Ligy rovnosti začal tromi školiacimi seminármi, ktoré boli zamerané na to, aby sa aktivisti z komunit navzájom spoznali a začali spolupracovať pri navrhovaní Ligy - jej úloh, mechanizmov rozhodovania, komunikácie medzi účastníkmi. Počas týchto školení získali účastníci vedomosti o komunitách - rómskej komunite, komunite nepočujúcich a LGBTI komunite. Získali zručnosti na budovanie podporného systému pre prácu s ostatnými komunitami. Rozvíjali svoju citlivosť pri práci s ľuďmi z LGBTI, rómskych a nepočujúcich komunit. Bol pripravený Protokol pre reakcie, ktorý ustanovuje postupy, na ktoré liga okamžite reaguje v prípade verejných diskriminačných vyhlásení, správania a udalostí v súvislosti s ktoroukoľvek zo skupín zastúpených v lige. V rámci každej z troch skupín sa uskutočnili aj školenia zamerané na rozvoj kapacít.

DALI SME MAJORITE VEDIEŤ, ŽE EXISTUJEME – PODUJATIA A VEREJNÉ AKCIE

JESENNÝ FESTIVAL ZA ROVNOSŤ “TOGETHER IS GREAT

Plovdiv, november 2019

Liga rovnosti hosťovala prvý festival “Together is great”(Spolu sme veľkí) v Plovdive, ktorý sa konal od 15. do 17. novembra 2019. Sériu rôznych zaujímavých podujatí prepojila tri zraniteľné komunity – rómsku, nepočujúcu a LGBTI.

Výstava “Others in me” (Druhí vo mne) rozprávala príbehy mnohých vrstiev – skutočných aj imaginárnych – niekoľkých mladých Rómov. Ich portréty zobrazujú ich rôzne prejavy, úspechy, sny, ideály o minulosti a prítomnosti ich životov.

Ďalšia interaktívna výstava pod názvom **“Faces of Bulgaria” (Tváre Bulharska)** sa konala v kine. Návštevníci mali možnosť oboznámiť sa s príbehmi zástupcov troch komunit, ako aj vidieť fotografie ich tvárí

Hneď po výstave sa premietali filmy, ktoré spájala téma **“Kino za rovnosť.”** Boli to filmy pod názvom “Tihoto Dete”, “Brak” a “Rom Kihot” (Tiché dieťa, Manželstvo a Rómsky Quixote).

Živá knižnica sprostredkovala obyvateľom a hosťom Plovdivu príležitosť hovoriť „tvárou v tvár“ s ľuďmi z troch komunít: V živej knižnici si každý čitateľ mohol vybrať „knihu“, ktorú si má prečítať - kniha bola vlastne osobou, ktorá hovorí svoj príbeh a odpovedá na otázky. Zároveň mohli návštevníci vidieť Bazár rovnosti a dozvedieť sa viac o občianskych organizáciách, ktoré vytvorili Ligu rovnosti.

Pochod za rovnosť "Together is great" prešiel cez mesto vedený rómskym orchestrom "Karandila".

Na Medzinárodný deň tolerancie pozvala Liga obyvateľov a návštevníkov Plovdivu, aby stáli a kráčali SPOLU za lepší svet prijatia, rozmanitosti a rovnosti. Liga vyslala jasnú správu o tom, že "Pridanie sa k pochodu je spôsob vyjadrenia, že človek je človekom odhliadnuc od svojej etnickej príslušnosti, náboženského presvedčenia, farby pleti, sexuálnej orientácie, rodovej identity, alebo inej identity. Toto nie je pochod za rozdielnosť, ale pochod pre všetkých, čo rešpektujú rozmanitosť".

ТЕМАТИКÉ МЕСИАСЕ

Tematický mesiac príležitostí sa konal v Sofii a Varne a obsahoval šesť rôznych podujatí, napríklad rozprávanie nepočujúcich študentov, úvod do sveta nepočujúcich a ďalšie. Absolvovalo ho celkom 160 účastníkov a až okolo 9 800 ľudí bolo zapojených prostredníctvom sociálnych médií a facebookovej stránky Ligy za rovnosť.

Mesiaca príležitostí

“Vo svete nepočujúcich a posunkového jazyka” bolo jedno z podujatí, ktoré organizovala nadácia “Zaslushay se” počas tematického Mesiaca príležitostí. Jedinečné podujatie určené pre širokú verejnosť s cieľom dať ostatným možnosť vypočuť si nepočujúcich a ich príbehy. Cítili sme krásu posunkového jazyka a absolvovali sme naše prvé hodiny.

Tematického Rómskeho mesiaca

Počas tematického Rómskeho mesiaca stála Liga rovnosti za Manifestom proti nenávisťným prejavom a odporu „Za silné Bulharsko v zjednotenej Európe“. Dokument iniciovala Stála Rómska konferencia, neformálne združenie rómskych a prorómskych organizácií, v ktorej sú C.E.G.A. a Mládežnícky klub Stolipinovo aktívnymi účastníkmi. Tiež sa postavili proti demolácii domov, volebným manipuláciám a hlasovaniu, proti vláde zákona. Manifest podporilo viac ako 40 000 organizácií, občanov a občianiek.

Výstava „Tváre rómskej komunity“ ukázala príbehy a úspechy mladých ľudí a zároveň prelomila tradičné stereotypy a predstavy. Tematický rómsky mesiac sa konal v Sofii, Plovdive a Samokove a rôznymi verejnými podujatiami bojoval proti nenávisťným prejavom a odporu ľudí.

Mesiaca Pride

Počas Mesiaca Pride sa Liga rovnosti a jej dobrovoľníci zúčastnili tradičného pochodu Sofia Pride na podporu rovnosti lesbičiek, homosexuálov, bisexuálov, transrodových a intersexuálnych ľudí. Viac ako 3 500 ľudí pochodovalo pod heslom „Nedávajme silu nenávisti“.

Festival Pride Film zhromaždil výber 14 najlepších filmov s LGBTI témou. Niektoré z nich sa dotýkali tém rasizmu a ableizmu, aby prilákali účastníkov z rómskych a nepočujúcich komunít a vytvorili medzi komunitný priestor pre komunikáciu.

LETNÝ FESTIVAL ROVNOSTI “TOGETHER IS GREAT”

Sofia, august 2020

Medzi 11. a 26. augustom 2020 sme zorganizovali desať podujatí, ktoré navštívilo dokopy 800 ľudí – kino za rovnosť, spoločné varenie, otvorené hodiny a stretnutia. Naša Výstava za rovnosť bola 14 dní na Moste milencov a videlo ju tisíce obyvateľov a návštevníčok hlavného mesta.

Manifest za rovnosť, ktorý sprevádzal festival, našiel podporu medzi 28 občianskymi organizáciami a skupinami.

Médiá o nás písali alebo to vysielali. Priamy prenos z Pochodu za rovnosť sledovalo prostredníctvom stránky Stálej Rómskej konferencie až 42 000 ľudí!

Výstava za rovnosť

Výstavou sme predstavili tri komunity, o ktorých sa hovorí veľa, ale vie sa len veľmi málo. Navyše je zriedkavé, aby ľudia z našich komunit prezentovali seba, svoje príbehy a skúsenosti, svoje bitky a víťazstvá. Fotografie a ilustrácie prezentované na výstave sú snahou o to, aby sa to zmenilo.

Výstava „Spolu je nám skvele“ ukazuje tváre, príbehy a správy ľudí zo skupín, ktoré často zostávajú neviditeľné. Je to ilustrácia ich statočnosti a sily, ako aj krásy rozmanitosti. Každá zo zachytených tvárí zobrazuje v posunkovej reči dôležité slová napríklad viera, nádej, láska, šťastie či rovnosť.

Spoločné varenie s nepočujúcim kuchárom

Stretnutie s mladými kuchármi, ktoré prináša vynikajúce jedlo a príležitosť na plnohodnotné stretnutie nepočujúcich a počujúcich ľudí.

Pochod za rovnosť – Together is great!

Pochod bol vyvrcholením letného festivalu rovnosti, ktorý v auguste predstavoval ďalších deväť podujatí. Skončil sa na Moste milencov výstavou rovnosti. Pochod je symbolom toho, že bez ohľadu na stratégie umelého rozdelenia môžeme posilniť sociálnu štruktúru, správať sa k sebe navzájom s úctou, podporovať tých, ktorí sa nachádzajú v nerovnej situácii.

Pripojením sa k pochodu je našim spôsobom vyjadrenie, že človek je človek bez ohľadu na jeho etnický pôvod, náboženstvo, farbu pleti, sexuálnu orientáciu a rodovú identitu, zdravotné postihnutie alebo inú identitu.

V Sofii sa konal letný pochod za rovnosť s názvom "Together is great", na ktorom sa zúčastnili ľudia z nepočujúcej, rómskej a LGBTI komunity spolu s priateľmi, spojencami, obyvateľmi a návštevníčkami hlavného mesta. Pochod prechádzal centrálnou časťou mesta pod vedením známeho rómskeho orchestra „Karandila“.

AKO ADVOKUJEME ZA KOMUNITNÉ PRÁVA

S podporou Rómov

V máji 2019, sa Liga rovnosti zúčastnila predvolebnej debaty organizovanej Stálou rómskou konferenciou v súvislosti s voľbami do Európskeho parlamentu, ktoré sa konali pred viac ako 300 ľuďmi v sále Azaryan v Národnom paláci kultúry. Zúčastnili sa ho kandidáti do parlamentu z popredných politických síl. Zástupca Ligy podporil návrhy rómskych organizácií, členov konferencie (ktorej členom je aj Klub mladých Stolipinovo), a navrhol ďalšiu spoluprácu zameranú na zmenu politík pre znevýhodnené komunity.

Debata "Sofia rovnosti"

V Októbri 2019 prebehla predvolebná debata s kandidátmi/kami do mestského zastupiteľstva v Sofii. Zástupcovia Ligy prezentovali problémy, pretože komunálne voľby priamo súvisia s prostredím, v ktorom žijeme. "Pamätáme si to ako konštruktívny rozhovor, v ktorom sa kandidáti na poslancov mestského zastupiteľstva zo štyroch hlavných kampaní zaviazali voči našim komunitám v oblasti vzdelávania, bezpečnosti, bývania, prístupu k službám. Účastníci boli vysoko citliví na problémy, ktorým čelíme ako Rómovia, nepočujúci alebo LGBTI ľudia."

Akt za posunkovú reč

Jednou z najvýznamnejších príčin vzniku Nadácie „Zaslushay se“ je prijatie zákona o posunkovej reči. Parlament 12. novembra 2020 posúdil v prvom čítaní projekt bulharského zákona o posunkovej reči. Komunita nepočujúcich v Bulharsku je zbavená svojho základného práva na „reč“. Normatívne akty neupravujú možnosť, aby sa tisíce Bulharov identifikovali ako prirodzené osoby hovoriace posunkovým jazykom. Bulharsko zaostáva v slobode prejavu, pretože štát nezaručuje nepočujúcim ľuďom ľudské právo na plnohodnotný život v bulharskej posunkovej reči.

Ako môžeme očakávať, že nepočujúci budú študovať, pracovať a plne sa zúčastňovať na sociálno-ekonomickom živote krajiny, ak podliehajú obmedzeniam, ktoré majú priamy vplyv na ich rozvoj? Ľudia nie sú rovní svojim spoluobčanom, pretože sa nemôžu plne integrovať do verejného života.

V bulharskom vzdelávacom systéme sa posunkový jazyk doteraz nepoužíval ako plnohodnotný jazyk na komunikáciu, vzdelávanie a prístup k informáciám. Nepočujúci je teda od malička vylúčený z okolitého sveta.

“My, nepočujúci ľudia v Bulharsku, nechceme túto budúcnosť pre seba. Preto nadácia „Zaslushay se“ stojí za Zákomom o posunkovej reči, aby sme mohli postupne začať prekonávať všetky závislosti a obmedzenia, ktoré nie sú dané prírodou, ale inštitúcie nám ich neúmyselne kladú.

NIČ o nás bez nás!

Ďakujeme, čitateľ, že si nás „vypočul“!

**KOMUNITNÉHO
ORGANIZOVANIA**

Centrum komunitného organizovania – príbeh angažovanosti

CKO – príbeh angažovanosti

Viac než 20 rokov pomáha Centrum komunitného organizovania formovať aktívnu občiansku spoločnosť, kde sú vypočuté hlasy rôznych komunit. Korene CKO siahajú do roku 1996, kedy začali prvé aktivity spojené s komunitným organizovaním s podporou zo Spojených štátov. Túto metodickú aj finančnú podporu zabezpečoval Národný demokratický inštitút, ktorý pôvodne zamýšľal školiť dobrovoľníkov v základoch komunitného organizovania.

Trénerom bol Chuck Hirt, američan skúsený v komunitnom organizovaní, ktorý sa rozhodol viac investovať do slovenskej občianskej spoločnosti, a začal budovať organizáciu, ktorá sa profesne orientovala na angažovanie občanov do rozhodovacieho procesu prostredníctvom metódy komunitného organizovania. A v roku 1999 bolo založené Centrum komunitného organizovania.

Prvíé komunitní/é orgnaizátori/ky a ich americký školiteľ Chuck Hirt počas neskorých 90tych rokov

Odvtedy CKO pomáha rôznym občianskym iniciatívam a komunitám po celej krajine, no najviac v mestách Zvolen a Banská Bystrica. V období rokov 2000 až 2012 bolo CKO koordinátorom rôznorodých miestnych kampaní od ochrany zelených oblastí, opravu ciest, tvorbu ihrísk pre deti alebo aj protestov proti veľkým developerským zámerom.

Občianska iniciatíva – Radvaň, Banská Bystrica a ich kampaň proti spoločnosti Shell a benzínovej pumpe v obytnej zóne, 2005

Občianska iniciatíva Podlavice, Banská Bystrica a kampaň proti výstavbe výškovej budovy investorom, 2008

Všetka táto snaha pomohla nie len zvýrazniť hlas občanov, ale bola tiež zásluhou pri vytvorení siete aktívnych občanov, ktorí navzájom podporovali svoje kampane. Tým sa im podarilo sformovať silnú, prepojenú a rešpektovanú komunitu občanov, ktorí sa starajú o zlepšenie svojho okolia a prostredia. Toto malo dôležitý vplyv na budúcnosť organizácie.

V roku 2013 nastala veľká zmena, keď bol na post predsedu Banskobystrického samosprávneho kraja zvolený neonacista. Centru komunitného organizovania sa práve vďaka svojim dovtedajším aktivitám podarilo takmer bezprostredne dať dokopy alianciu aktívnych ľudí, ktorí sa rozhodli neostať ticho. Predstavitelia/ky mimovládnych organizácií, firiem, samosprávy, cirkví a univerzít vytvorili platformu Nie v našom meste (Not In Our Town - NIOT), ktorá sa odvtedy zameriava na porazenie extrémizmu v regióne a neskôr aj na národnej úrovni.

Jedna z prvých aktivít platformy Nie v našom meste: vytvorenie nápisu „Stop Extrémizmu“, námestie v Banskej Bystrici, 2013

V roku 2014 prišla ďalšia výrazná zmena. Najdlhšie trvajúca a najúspešnejšia iniciatíva zo Zvolena spolu s expertami z CKO začala kampaň za svoj vlastný komunitný priestor, ktorá neskôr vyústila do otvorenia úplne prvého občianskeho centra v Banskobystrickom kraji, nazvanom **OKO - Občianska komunitná obývačka**.

Otvorenie Občianskeho centra OKO vo Zvolene na sídlisku Západ, 2014

V roku 2016 bolo jasné, že pravicová extrémistická ideológia dostáva v slovenskej spoločnosti viac a viac podpory, a šíri sa z regionálnej na národnú úroveň. To posilnilo platformu Nie v našom meste, aby rozšírila svoju prácu na preventívne opatrenia, zamerané smerom k veľkým systémovým zmenám. Identifikovali sme štyri hlavné oblasti v zmysle boja a prevencie proti šíreniu pravicového extrémizmu a radikalizácie, ktorými sú:

- Mobilizácia prostredníctvom online aj offline kampaní
- Angažovanie znevýhodnených komunít cez komunitné organizovanie
- Prepájanie prvolíniových pracovníkov cez miestne, regionálne a národné deradikalizačné stratégie
- Investícia do práce so školami cez neformálne vzdelávanie smerom k ľudským právam a kritickému mysleniu prostredníctvom vzdelávacieho programu Školy za demokraciu

Vzdelávací program Školy za demokraciu, 2017

Táto profesionalizácia vyformovala nosnú časť aktivít Centra komunitného organizovania a dala riadne uznanie organizácii, a to najmä po úspechu regionálnej kampanie Spolu je nás viac (Together there are more of us) v roku 2017. Vďaka nej sa podarilo poraziť pravicovo-extrémistické líderstvo v krajských voľbách.

Aj programu Komunitné organizovanie sa podarilo zvýšiť profesionalitu a zamerať sa viac na zapojenie zraniteľných a marginalizovaných skupín. CKO začalo investovať do komunitného organizovania v rôznych rómskych znevýhodnených komunitách so zameraním na silné ženské líderstvo.

Rómske líderky počas zdieľania svojich príbehov, 2018

Rok 2020 bol výzvou aj pre Centrum komunitného organizovania. Pandemická situácia zatrasla slovenskou spoločnosťou, kde sú zraniteľné komunity na pokraji spoločnosti. To je dôvod, prečo potrebujú ešte výraznejšiu pomoc. No ukázalo to tiež, že systematickým a dlhodobým investovaním do komunitného organizovania a vytváraním pevných líderských štruktúr dokážu tieto komunity prežiť a pomáhať iným komunitám v podobnej situácii.

Kampaň TABITA potvrdila, že v čase krízy je komunitné organizovanie kľúčové, a solidarita a súcit sú nevyhnutné pre ľudské prežitie.

Nasledujúce príbehy sa ponárajú hlbšie do najúspešnejších kampaní Centra komunitného organizovania, ktoré vyústili do systematických zmien a stali sa príkladmi dobrej praxe a inšpiráciou pre iných.

Spolu je nás viac (Together there are more of us) – príbeh jednoty

Pozadie

Po šokujúcom víťazstve Mariána Kotlebu – lídra neonacistickej politickej strany Kotleba - ĽSNS v krajských voľbách v roku 2013 v Banskej Bystrici nastali dlhé štyri roky vlády extrémizmu. To spôsobilo šírenie strachu, nenávisti a intolerancie, ktorá každým dňom narastala.

Okamžite po voľbách sa skupina odvážnych ľudí s rôznym pozadím (z mimovládnych organizácií, firiem, samosprávy, cirkví a univerzít) spojila a vytvorila platformu Nie v našom meste (NIOT) koordinovanú Centrom komunitného organizovania s cieľom dať najavo, že extrémizmus nie je v meste a kraji vítaný. NIOT sa zameral na kľúčové hodnoty, akými sú tolerancia, rešpekt, demokracia a otvorenosť.

Cieľové skupiny

Verejnosť, primárne mladé voličstvo

Príbeh

Rozhodujúcim momentom vo vývoji platformy NIOT boli krajské voľby v roku 2017. Vtedy sa hlavná skupina platformy rozhodla pre mobilizáciu obyvateľov/iek kraja. Ich cieľom bolo, aby sa zúčastnili volieb v novembri 2017 a nedali hlas neonacistickému vodcovi Mariánovi Kotlebovi (alebo inému členovi strany Kotleba-ĽSNS).

V máji roku 2017 platforma prišla s kampaňou pod názvom „Spolu je nás viac“, ktorá sa zameriavala na tri hlavné ciele:

- zvýšiť volebnú účasť v nadchádzajúcich regionálnych voľbách, najmä medzi mladými ľuďmi
- inšpirovať širokú verejnosť k hlasovaniu za demokratické zmeny
- zjednotiť demokratických kandidátov, aby sa proti extrémistickému lídrovi postavil iba jeden, ktorý má najväčšie šance

Kampaň bola navrhnutá veľmi citlivým spôsobom, zároveň však smerovala k potrebe veľkých zmien v kraji. Od samého začiatku bola preto pozorne sledovaná národnými i medzinárodnými médiami, ktoré sa zaujímali, či môžu takéto kroky občanov viesť k porážke extrémizmu v regióne, a dať nádej, že sa niečo podobné môže nakoniec stať aj na národnej úrovni.

Spustenie kampane Spolu je nás viac v máji 2017

Platforma NIOT naplánovala kampaň s veľkou presnosťou. Bola mimoriadne citlivá v tom, že boli vypočuté a rešpektované všetky hlasy. Regiónu preto dávala nádej, že sa niečo podobné môže nakoniec stať aj na národnej úrovni.

Šesťmesačný plán zahŕňal rôzne aktivity, sledujúc prístup GAMMMA+ s dôrazom na cieľ, publikum, odkaz, komunikátora, médiá, aktivity a hodnotenie (G-goal, A-audience, M-message, M-Messenger, M-media, A-activities, +evaluation).

Niektoré z týchto aktivít boli zábavné (dokument o tom, ako žijú ľudia v regióne), iné vážnejšie (verejné debaty a diskusie), no všetky sa zameriavali na záverečnú akciu – protiextremistický protest, ktorý sa udial v októbri 2017, kde mnoho rôznorodých skupín pochodovalo spoločne za svetlejšiu a tolerantnejšiu budúcnosť.

Kampaň nabrala správny smer práve počas pochodu, kedy ľudia konečne začali veriť v zmenu, keď videli rôznorodé skupiny (liberálov, konzervatívco, ...), bojujúcich za tú istú zmenu.

Protiextremistický protest, október 2017

Na záver, tesne pred krajskými voľbami, traja hlavní a najsilnejší demokratickí kandidáti sformovali koalíciu. Zhodli sa na jednom lídrovi, najsilnejšom kandidátovi, ktorý sa stal lídrom vo voľbách proti extrémistickému kandidátovi.

Celá táto náročná niekoľkomesačná snaha vyústila do porážky Mariána Kotlebu vo voľbách a dala kraju tak potrebný demokratický smer.

Výsledok

Porážka neonacistického lídra v krajských voľbách a nádej na tolerantnejšiu spoločnosť.

Príbeh Školy za demokraciu – príbeh múdrosti

Pozadie

V roku 2016, keď sa pravicovo-extrémistická strana Kotleba - ĽSNS dostala do parlamentu, si ľudia po celej krajine uvedomili, že extrémizmus už nie je len regionálny problém, ale je rozšírený po celom Slovensku.

To dalo ten správne postrčenie platforme Nie v našom meste a CKO, aby rozšírili aktivistickú prácu na preventívne opatrenia, zamerané na potrebu veľkých systematických zmien s najväčším zameraním na vzdelávanie.

Cieľové skupiny

Žiaci/ky, učitelia/ky, budúci/e učitelia/ky

Príbeh

Investícia do zmeny slovenského vzdelávacieho systému bola potrebná dávno pred rokom 2016. Bolo to však najmä v tomto roku, keď sa extrémistická strana Kotleba - ĽSNS dostala do národného parlamentu. V skutočnosti to bol nedostatok moderných vzdelávacích prístupov, ktoré nechávali slovenskú populáciu v tieni viery, že rýchle extrémne príbehy a ideológie môžu zmeniť ich situáciu k lepšiemu.

S týmto pochopením a skúsenosťami z niekoľkoročnej práce v oblasti boja proti extrémizmu v Banskobystrickom kraji sa aktivisti a odborníci z platformy Nie v našom meste a CKO rozhodli začať investovať do oblasti vzdelávania zameraného na kritické myslenie a ľudské práva, kde sa vždy prezentuje tolerancia, rešpekt a otvorenosť a kde je nevyhnutné poznanie a pochopenie rozmanitosti. Pretože iba systematická práca na vzdelávaní, a teda spolupráca so základnými a strednými školami, ako aj s univerzitami, je kľúčom k riešeniu hrozieb rastúceho extrémizmu a radikalizácie medzi mladými ľuďmi.

Po týždňoch príprav a zbierania potrebného materiálu vznikol v januári 2017 kompletný systematický vzdelávací program pod názvom Školy za demokraciu.

Tento program bol založený na skúsenostiach nemeckej organizácie Cultures Interactive, ktorá bola v Nemecku úspešná viac ako 15 rokov. Program bol zameraný na systematickú prácu so študentami na základných a stredných školách i na univerzitách, s dôrazom na hodnoty slobody, rovnosti, demokracie, otvorenej spoločnosti a definovanie všetkých foriem intolerancie. Program bol zameraný na rozvoj kompetencií študentov v oblasti ľudských práv so snahou o znižovanie stereotypov a predsudkov. Podporuje tiež otvorenú diskusiu a rozvoj kritického myslenia.

Ponuka bola poslaná takmer 50tím školám v Banskobystrickom kraji, no v prvom roku iba sedem z nich reagovalo pozitívne.

Našťastie tím expertov a koordinátorov pracoval na zdokonalení programu, aby celý rok systematicky odzrkadľoval výsledky.

Dáta, pozbierané z vyučovacích hodín ukázali:

- pokrok žiakov v zmysle zvýšenej tolerancie a citlivosti;
- väčšiu angažovanosť učiteľov v používaní niektorých nástrojov a metodológií v rámci ich portfólia
- úspešnú spoluprácu s miestnou univerzitou pri poskytovaní programových prístupov svojim študentom – budúcim učiteľom.

Ako sa program neustále zlepšoval, po celý čas boli využívané základné kroky komunitného organizovania – počúvanie potrieb všetkých zúčastnených.

Nebolo prekvapením, že druhý rok sa do programu pridalo 15 škôl, tretí rok bolo v programe až 27 škôl a vo štvrtom roku ich bolo viac 30.

Program Školy za demokraciu

Program Školy za demokraciu

Výsledky

Aj v súčasnosti sa Program Školy za demokraciu neustále rozrastá.

Program poskytuje úžasnú synergiu medzi formálnym a neformálnym, citlivým a moderným, interaktívnym a efektívnym zoskupením všetkého dobrého, čo vzdelávanie môže priniesť. Nechceme však programom kritizovať alebo nahrádzať tradičné formálne vzdelávanie. Účelom je doplniť a zdokonaľiť klasické vzdelávanie tým, čo funguje, čím sa možno inšpirovať zo zahraničia, a čo baví mladých ľudí. Stavíme tiež na hodnotách platformy Nie v našom meste, ako je tolerancia, demokracia a rešpektovanie inakosti, pretože to sú základné hodnoty spoločnosti, v ktoré veria koordinátori a všetci spolupracovníci, ktorí sa podieľali na príprave tohto programu.

TABITA – príbeh solidarity

Pozadie

Prvá vlna pandémie COVID-19, ktorá zasiahla Slovensko v marci 2020, prekvapila celú spoločnosť. Okrem strachu to však spôsobilo veľkú vlnu občianskej iniciatívy, solidarity, zodpovednosti a ústretovosti predovšetkým voči tým najzraniteľnejším. Najvýraznejšie bolo predovšetkým svojpomocné šitie a distribúcia tvárových masiek a pomoc starším občanom.

Najzraniteľnejšie skupiny v tomto období sú však opäť ľudia, ktorí trpia najviac. Rómske komunity sú dlhodobo situované v nevyhovujúcich životných a hygienických podmienkach a situácia okolo šíriaceho sa vírusu spôsobila, že trpia ešte viac, ocitnú sa na ešte väčšom okraji než kedykoľvek predtým.

Cieľové skupiny

Marginalizované rómske komunity v meste Banská Bystrica

Kresťanské komunity v meste

Iní aktívni ľudia v meste

Príbeh

Jolana Nátherová, komunitná organizátorka pracujúca pre CKO niekoľko rokov, pracuje v dvoch komunitách v banskobystrickej mestskej časti Senica - Na Hrbe a Cementárenskej ceste. Investuje do budovania veľmi pevných líderských štruktúr medzi obyvateľmi oboch komunít.

Miestna situácia v týchto komunitách je oveľa rizikovejšia ako kedykoľvek predtým, hlavne preto, že dodržiavanie protiepidemických pravidiel je z rôznych dôvodov výzvou – napríklad, mnoho rodín nemá prístup k tečúcej vode. Aj preto je časté umývanie rúk nemožné. Ďalším problémom bolo, že z dôvodu častého sociálneho kontaktu v týchto komunitách bolo zrejmé, že dodržovanie sociálneho odstupu nebude jednoduchá záležitosť. Veľkým problémom - ako vo väčšine krajín - bol aj absolútny nedostatok ochranných rúšok. Títo ľudia nemali šijacie stroje, ktoré by mohli používať na ich svojpomocnú výrobu.

Naša kolegyňa Jolka sa preto rozhodla požiadať o pomoc majoritných obyvateľov Banskej Bystrice. Špeciálne zamerala túto požiadavku na kresťanské spoločenstvá. V okolí farností a cirkevných zborov sú väčšinou zhromaždené spoločenstvá, ktoré pomáhajú - vo forme finančných zbierok, zbierok odevov alebo dobrovoľníckych aktivít. Jolka pomenovala túto akciu po žene z evanjelia: Tabita sa vyznačovala dobrými skutkami voči ich bližným a ona im šaty ušila. Po smrti im tak chýbala, že zavolali Petrovi a prosili

ho, aby ju vzkriesil. Všetci plakali a ukazovali oblečenie, ktoré im ušila Tabita, keď bola medzi nimi.

Túto výzvu sme zverejnili počas veľkonočného obdobia. Požiadali sme veriacich, aby darovali rúška, mydlo a uteráky. Postupne sa objavili špecifické potreby týchto komunit: z dôvodu veľkého počtu detí v komunite sme žiadali o rúška detskej veľkosti, a z dôvodu veľkého počtu rodín bez pitnej vody sme žiadali o vedrá či lavóre.

Ohlas verejnosti bol veľký. V rámci materiálnej pomoci sme počas prvej vlny distribuovali 518 ochranných masiek, 475 uterákov, 40 litrov dezinfekčného gélu a 560 kusov mydla. Špeciálnu pozornosť sme venovali 17 rodinám bez prístupu k pitnej vode, ktorým sme poskytli 20 bandasiiek na vodu, 35 vedier, 27 lavórov, 200 kusov toaletného papiera a podobné množstvo papierových uterákov.

Zbierka hygienických potrieb pre komunitu

Ďalej sme distribuovali potravinové balíčky pre dôchodcov, osamelé matky s deťmi, vdovy, pacientov s rakovinou a invalidných dôchodcov v celkovo 61 rodinách. Obsahovali múku, cukor, cestoviny z konzervy, šošovicu, kávu, sušienky, ryžu a olej. Priemerná cena každého potravinového balíka bola 20 EUR. Počas tohto obdobia bola navyše spustená

pravidelná potravinová pomoc, ktorá stále funguje: do týchto spoločenstiev sa každý týždeň distribuuje 60 kusov chleba.

Jolka tiež spustila veľmi dôležitú informačnú kampaň. Spolu s kolegami z miestnych komunít distribuovali spracované materiály v slovenskom a rómskom jazyku. Napríklad leták vytvorený organizáciou Človek v tísni. Vytvorili tiež vlastnú brožúru so zjednodušenými piktogramami určenú hlavne pre deti. Okrem toho venovali veľa pozornosti a energie osobnej komunikácii s obyvateľmi, pretože chceli mať istotu, že informáciám z materiálov skutočne porozumeli.

Komunitná organizátorka Jolka pri distribúcii materiálne pomoci

Okrem toho spoločne pomáhali koordinovať vzdelávanie študentov, ktorí nemali prístup na internet. Nešlo iba o dodanie domácich úloh od učiteľov, ale v mnohých prípadoch aj o pomoc pri ich riešení. Vďaka tejto pomoci momentálne v budúcom ročníku pokračuje celkovo 72 žiakov z piatich základných škôl.

Dobrovoľníci z majority pomáhali deťom so vzdelávaním

Bez zapojenia mnohých lokálnych inštitúcií a mimovládnych organizácií, ktoré sa do tohto úsilia zapojili pro bono, by celá táto pomoc nebola možná.

Skutočným úspechom tejto kampane bola nielen materiálna pomoc, ktorá zachránila miestne komunity počas pandemického obdobia. Bolo to aj pochopenie, že komunitné organizovanie je odpoveďou v čase krízy, že budovanie pevnej líderskej štruktúry je cestou k zabezpečeniu vnútorných procesov v komunitách, ktoré to potrebujú. A že so solidaritou môžeme všetci pracovať na lepšej spoločnosti, kde je každý vítaný.

Výsledok

Okrem distribúcie hygienickým pomôcok a potravinových balíčkov sme týmto príkladom solidarity ukázali veľký potenciál v našom meste. Táto činnosť má tiež veľký význam pre budovanie občianskej spoločnosti, spolupatričnosti a solidarity, pretože do činnosti boli zapojení rôzni občania z rozličných skupín a vrstiev, ktorí pomohli svojim znevýhodneným spoluobčanom.

**STĚPČEK
O ĽUĐOCH
A O ĽUĐOCH
V LIGE**

Lilly: Ľudia vidia, že je tu potreba zmeny a pracujú na jej dosiahnutí

Som Lilly. Mám 30. Som výkonná riaditeľka Nadácie Bilitis ktorá bojuje za práva s of the LGBTI komunity. Som bisexuálka.

Ako sa zmenila situácia LGBTI komunity v Bulharsku za posledných pár rokov?

Situácia LGBTI komunity sa zlepšila aj zhoršila. Na úrovni komunity, solidarity, porozumenia problémom, potreby organizovania sa za práva sa komunita stala aktívnejšou, angažovanejšou. V tomto zmysle sme oveľa viac spolu. Na druhej strane, v rámci bulharskej väčšiny sa zväčšila izolovanosť, ľudia sú negatívnejší, rozprávanie o „pohlaviach a boogeymenoch“ je bežné, aj rôzne klamstvá, ktoré vytvárajú negatívny vzťah k ľuďom v komunite. Zvonku sa môže zdať, že sa to zhoršuje, ale keď ste v komunite, môžete cítiť ducha podpory a solidarity. Ľudia vidia potrebu zmeny, a snažia sa za ňu bojovať.

Ovplyvňuje táto negativita váš osobný život?

Môžem povedať, že bežné prostredie sa určite zhoršuje, pretože ľudia môžu slobodne vyjadrovať myšlienky, ktoré sú v podstate nenávisťnými prejavmi voči komunite, do ktorej patrím. Bez ohľadu na to, že vedia, či som toho súčasťou alebo nie. Ak vedia, cítia sa o čosi menej komfortne, ale stále to pre nich nie je prekážkou. Myslím si, že to, čo hovoria bulharskí a všetci ostatní/é politici a političky, čo je rozporuplné a negatívne voči ľuďom z rôznych komunit, motivuje a upokojuje priemerného človeka, ktorý vyznáva rovnaké názory, aby ich mohol slobodne zdieľať na ulici a na internete. Dochádza vypätiu a každý, kto patrí do komunity, to môže vo svojom osobnom živote vnímať výraznejšie.

Čo ste si mysleli o Lige za rovnosť, keď ste sa o nej prvýkrát dozvedeli?

“Skvelé!” bola moja prvá myšlienka. Je nesmierne dôležité budovať mosty medzi rôznymi komunitami. Nielen v Bulharsku na celom svete existujú rôzne komunity, ktoré sú odmietnuté, neviditeľné, trpia rovnakými faktormi. Zdroj nenávisti - tí, ktorí sa nás snažia umlčať, sú rovnakí. Je logické sa navzájom podporovať. Ak nenájdeme príležitosť navzájom sa podporovať, ako môžeme očakávať, že nás budú podporovať ľudia z väčšiny, ktorí nerozumejú problémom, ktoré sú súčasťou menšiny?

Pre mňa je Liga mimoriadne zmysluplná a dôležitá nielen preto, že vysielala spoločnosti silný signál, že existujú ľudia, ktorí potrebujú zviditeľnenie a podporu. Je to tiež dôležité, pretože vysielala správu ľuďom zo samotných komunit - sú diskriminovaní, odmietaní a trpia v každodennom živote, môžu sa spojiť s inou skupinou, ktorá prechádza rovnakou výzvou. To zvyšuje citlivosť medzi ľuďmi. Je veľmi naivné myslieť si, že každý, kto je súčasťou menšiny, rozumie problémom, ktorým čelí iná menšina. Musíme sa o to snažiť, no nemôžeme to brať ako samozrejmosť.

Čo ste sa dozvedeli o iných komunitách prostredníctvom Ligy za rovnosť?

Naučil som sa najviac o komunite nepočujúcich. Nemal som vo svojom okolí priateľov ani ľudí z komunity nepočujúcich, ani som s nimi nepracoval. Vo svojom úzkom kruhu už mám takých priateľov. Je to veľmi neviditeľné spoločenstvo. Ani ja, ktorý som celý život aktivista a od tínedžerského veku som sa angažoval a podporoval rôzne komunity, som sa s komunitou nepočujúcich nikdy nestretol. To ma šokovalo. Uvedomil som si, že mám 27 a prvýkrát som komunikoval s nepočujúcim. Otriaslo ma to, pretože aj keď som skutočne aktívnym občanom, nemám žiadne styčné body s komunitou nepočujúcich.

Čo bola podľa Vás najsilnejšia udalosť?

Tréning bol môjmu srdcu najbližší. A nemôžem nespomenúť Pochod za rovnosť, ktorý sme uskutočnili v Plovdive. Jednak preto, že to bolo mimo Sofie, a my v LGBTI komunitě sme zvyknutí na našu Sofia Pride. Je nám cťou byť spolu vonku a byť viditeľní. Bolo dôležité byť v inom meste, najmä ako Plovdiv, ktoré vysielala zmiešané správy. Európske hlavné mesto kultúry s útokmi a protestmi proti rôznym udalostiam. Atmosféra a nálada boli úžasné.

Rád by som spomenul aj výstavu, ktorú sme spolu robili na Moste milencov, pretože to bolo veľmi silné posolstvo. Je inšpiratívne vidieť tváre, príbehy a gestá ľudí z troch komunit na takom kľúčovom verejnom mieste v Sofii.

Aké sú podľa Vás výzvy, ktorým čelí liga?

Samotná liga je výzvou. Bude výzvou to udržať, pretože zatiaľ dobre nerozumíme spoločným problémom a spoločnej ceste, ktorú máme pred sebou. Liga je skvelým krokom pre členov komunity a nás ako aktivistov, aby sme si uvedomili, aké podobné sú naše problémy a aké podobné sú riešenia, ktoré môžeme spoločne hľadať. Ale ak nemáme spoločný prvok, je veľmi ľahké prísť o spoločného ducha. Skupiny a komunity sa vrátia do svojich vlastných priestorov a zabudneme na možnosť vzájomnej podpory. Všetci veríme v zmysel Ligy.

Alexander: Nepociťoval som nenávisť na pochode "Together is great"

Som Alexander. Som predsedom Aktívnej nepočujúcej mládeže.

Čo Vaša organizácia robí?

Cieľom je posilniť nepočujúcich. Urobiť všetko, čo sa dá, aby poznali svoje práva. Byť schopní obhájiť ich a vytvoriť z toho kultúru našej komunity. Potom my, nepočujúci, hovoriaci znakovým jazykom, dokážeme byť viditeľnejší.

Čo Vás motivovalo vytvoriť túto organizáciu?

Ako nepočujúci, každý deň si uvedomujem, ako sme dole ako komunita. Mali by sme to tak nechať? Bolo by to ako ignorovanie problémov, ktoré máme v komunite. Začal som sa zaujímať o to, odkiaľ tie problémy pochádzajú. Z komunity nepočujúcich alebo zvonku? Motivuje ma hľadanie riešení. Preto som vytvoril organizáciu. Som presvedčený, že musíme investovať do mladých ľudí, pretože sú otvorenejší, flexibilnejší a chcú sa učiť nové veci. To isté si zaslúžia aj nepočujúci. A samozrejme, mladí ľudia sú budúcnosťou sveta, v ktorom žijeme.

Pamätáte si na okamih, keď ste prvýkrát počuli o Lige za rovnosť, a čo ste si mysleli?

Som futbalový fanúšik. Keď som sa do počul o Lige, myslel som si, že sú to majstrovstvá alebo súťaže, ktorá komunita je lepšia. Nakoniec, všetci sme si rovní.

Na ktoré z aktivít spomínate najradšej?

Mojou najsilnejšou spomienkou je Pochod za rovnosť v Plovdive. Bolo to nesmierne

vzrušujúce. Išli sme po hlavnej ulici. Videl som okoloidúcich, ktorí prejavovali záujem o to, o čom bol tento pochod, a sledovali nás. Je zrejmé, že je veľa nenávistných prejavov voči rôznym skupinám, ale počas pochodu som tento pocit nemal. Ten pocit bol úžasný. Bolo to pozitívne.

Dozvedeli ste sa niečo nové o ďalších komunitách, ktoré sú súčasťou Ligy, a čo to bolo?

Strašne veľa som sa naučil, keď sme pozerali filmy o rôznych komunitách. Najmä o kultúre a tradíciách rómskej komunity. Mám záujem sa o nich dozvedieť viac.

Už ste sa niekedy pýtali svojich známych, prečo práve tieto tri komunity? Dostali ste negatívnu reakciu ohľadom Vašej účasti v Lige za rovnosť?

Áno. Keď boli plagáty odstránené z výstav. Od komunity nepočujúcich zazneli komentáre: „Je to normálne, pretože na výstave sú Rómovia a homosexuáli. Keby v ňom neboli, nikto by nezložil plagáty nepočujúcich“. Trvá dlho zmeniť spôsob myslenia a vytvoriť hodnoty prijatia. Nie je možné zmeniť spôsob myslenia iba s jednou konverzáciou, aj keď po nej dôjde k pozitívnej odozve. Malo by existovať viac príležitostí na spoznávanie rôznych spoločenstiev.

Vidíte zmenu sami? Čoho sa týka?

Liga má výhodu, pretože nepočujúci sa stali viditeľnejšími. Téma rozmanitosti sa stala viditeľnejšou, a tým sa stávajú aj nepočujúci ľudia. Keď ma ľudia stretnú, zvyčajne si myslia, že som cudzinec, pretože používam posunkovú reč. Teraz však ľudia začínajú viac rozumieť a akceptujú, že som hluchý človek, ktorý používa posunkovú reč a má inú kultúru.

Čo najviac zviditeľnilo komunitu nepočujúcich?

Výstava na Moste milencov, s ktorou sme boli viditeľní dva týždne. Všetky tri komunity mali správy v posunkovej reči. To je rešpekt voči komunite nepočujúcich. To bolo v súvislosti s projektom, týkajúcim sa zákona o posunkovej reči. Ľudia stále nerozumejú správe „Nič o nás bez nás“. My sami musíme byť odvážnejší, otvorenejší a musíme napriek svojim rozdielom ukazovať a brániť svoje vlastné pozície.

Akým smerom by sa podľa vás mala vyvíjať liga?

Podľa môjho názoru by malo byť viac aktivít zameraných na vzdelávanie. Aby sme mohli bojovať proti nenávistným prejavom, musíme začať od detí. Napríklad v Haskove plánuje skupina rodičov vylúčiť nepočujúce dieťa z triedy, pretože to zasahuje do práce. To nie je normálne. Ukazuje nenávisť voči rôznym ľuďom. Škola je dôležité miesto. Mladšie deti by mali byť informované, vnímajú nové veci, sú otvorené. Liga rovnosti by mala mať byť v školách viditeľnejšia.

Chceš niečo pridať?

„Nič o nás bez nás.“

DONKA: Myšlienka, že spolu sme silní je fantastická

Som Donka. Mám 23 rokov a som z Plovdivu. Študovala som činohru. Som lesba rómskeho pôvodu.

Povedzte nám o sebe viac. To najdôležitejšie, čo vás robí tým, kým ste.

Herectvu sa venujem už 11 rokov. Verím, že prostredníctvom umenia oslovím veľmi veľké množstvo ľudí, ako je spoločnosť, publikum, divák. Môžem byť sama sebou na javisku a nikto ma nemôže súdiť za to, aká som.

Znamená to, že nemôžete byť sami sebou, keď nie ste na pódiu?

Som dosť často označovaná za odlišnú. Máloktoľ príslušník rómskej komunity môže otvorene hovoriť o svojej sexuálnej orientácii. Je to smutné, pretože sú utláčaní rodičmi, spoločnosťou, priateľmi.

Prečo?

Je potrebné prelomiť niektoré stereotypy a predsudky. Ľudia musia pochopiť, že nejde o chorobu, je to otázka voľby.

Povedali ste, že sa medzi svojimi vždy cítite inak. Cítite sa byť odmietnutý LGBTI komunitou, pretože ste Rómka?

Áno, stalo sa. Napadá ma veľa vecí. Priatelia z rómskej komunity, s ktorými som sa

podielil o svoju orientáciu, už nie sú mojimi priateľmi. Myslia si, že som „nákazlivý“, a môžu sa z nich stať „gayovia a lesby“. Na druhej strane sa vzťahy skončili vďaka tomu, že som Róm. Častejšie nachádzam odmietnutie pre svoju etnickú príslušnosť, pretože väčšina ľudí ma vníma ako farbu pleti, vlasov, očí, prízvuk. Pozerajú sa na primárne charakteristiky.

Kedy ste sa prvýkrát dozvedeli o Lige? Aké boli vaše dojmy?

Assen Karagyozev z Mládežníckeho klubu „Roma Stolipinovo-1996“ ma informoval o pochode v Plovdive. Bol som trochu nervózny, aby som pochodoval v Plovdive, pretože mesto je menšie ako Sofia. Poznám viac ľudí. Nabral som odvahu a zúčastnil sa. Myslím si, že podobných akcií v meste by malo byť viac.

Prečo ste sa zapojili do aktivít Ligy?

Pretože som videl, že tam budú tri skupiny, ktoré sú spoločnosťou utláčané. Myšlienka, že sme spolu silní, je neuveriteľná.

Čo si myslíte, ako by sa mala vyvíjať Liga rovnosti?

Ak to bude závisieť od mňa, mohlo by byť ešte viac udalostí, väčšie začlenenie týchto troch skupín, viac verejných vystúpení. Musíme osloviť viac ľudí. Najlepší spôsob je byť sami sebou a neskrývať sa.

Akým výzvam čelí liga?

Dôležité je, aby ste nestratili motiváciu a vieru, napredovali a bojovali za svoje ciele.

Ashod: Liga nás naučila byť o niečo menej sebeckými

Čo malo podľa vás najväčší vplyv v Lige za rovnosť?

Najdôležitejšie je, že sme sa naučili, ako byť menej sebeckí. Moje postrehy sú, že keď si každá komunita bráni svoje práva, stáva sa tak či onak sebeckým, zabúda na ostatné. Zabúda sa na to, že existuje iný svet, iné komunity s rôznymi potrebami. Ako nepočujúci si uvedomujeme, že existujú aj ďalšie problémy, nielen naše. Liga nás naučila byť o niečo menej sebeckými a introspektívnejšími. Pre mňa je to výnimočný okamih. Musíme sa vážne zaoberať témou rozmanitosti. Vymieňať si informácie medzi rôznymi komunitami a nenechať ich bojovať samy, izolované v sebe.

Liga má potenciál. Aké sú hlavné prekážky jeho rozvoja?

Áno, Liga má určite veľký potenciál. Stále nemáme dostatočné kapacity na to, aby sme mohli pravidelne interagovať. Toto je podľa mňa hlavná výzva. Každá z komunit má stále toľko hlbokých problémov, že problémy ostatných komunit nie sú prioritou. Ešte nie sme dostatočne zrelí na to, aby sme dosiahli symbiózu a aby sme spoločne riešili problémy. Navyše teraz žijeme v dobe, keď sa ľudia zameriavajú na svoje vlastné problémy. Mojim snom, aby jednotlivé komunity kráčali spolu, čo bude dlhší proces, najmä v Bulharsku.

Čo sú podľa vás najdôležitejšie kroky v tomto procese?

Zamerať sa na deti a mládež. Neučia sa iba v škole; učia sa aj vo svojich rodinách. Ich rodičia by tiež mali byť oboznámení s našimi témami. Čaká nás ešte veľa práce, aby sme sa dostali k masám. Stále sme uzavretí ako komunity.

Čo viac môžeme urobiť pre podporu komunity nepočujúcich?

Komunita nepočujúcich má špecifickú kultúru a vlastný jazyk. Pretože právo na posunkovú reč sa v priebehu rokov nerešpektovalo, musíme sa teraz usilovať spojiť silných nepočujúcich, zjednotiť a obnoviť vieru v to, že posunková reč nezmizne, budeme môcť obnoviť jej moc. To si vyžaduje obrovské úsilie. Ostatné komunity nám môžu pomôcť s odbornými znalosťami v úplne odlišných oblastiach, ktoré s nami nemajú nič spoločné. Ale prácu si musíme urobiť sami, počujúci ľudia to za nás nemôžu urobiť. Musíme si pomôcť sami. Liga nám môže pomôcť byť sebavedomejšou, viditeľnejšou komunitou medzi poslucháčmi, otvorenejšou. Preto musia byť počuť aj ľudia mimo komunity, ktorí povedia: Máme záujem o nepočujúcich, chceme s nimi komunikovať.

Chcete niečo dodať?

Liga musí pokračovať. Aby sme to dosiahli, musíme osloviť veľa ľudí. Musíme sa snažiť zahrnúť ďalšie komunity, aby sa stala skutočne rozmanitou, aby bola Ligou rovnosti v plnom zmysle slova. Musíme sa posunúť na ďalšiu úroveň, vyššiu, ako je tá, kde hovoríme o problémoch troch komunit. Toto je môj názor.

Miro: Liga otvára otázky, o ktorých sme ani len netužili

Som Miro. Robím v digitálnom marketingu a reklame. Bol som mnoho rokov PR a som aktivistom zo srdca a poslania.

Čo ste si mysleli, keď ste sa prvýkrát dozvedeli o Lige za rovnosť?

Prvýkrát som o Lige počul od Venety z filmu „Deystvie“. Povedala mi o projekte, ktorý spája tri komunity - nepočujúcich, LGBTI a Rómov, aby spoločne bojovali za naše práva. To je skvelé, povedal som si. Je to skutočne geniálne. Na prvom podujatí som stretol ľudí z rómskych a nepočujúcich komunít. Pre mňa to bol úplne nový svet. Žijeme vo svojich problémoch. V LGBTI komunite vedíme svoje vlastné bitky, ktoré musíme bojovať. Nerozmýšľal som nad tým, ako hluchý chodí k lekárovi a vysvetľuje mu, čo sa deje. Aké je to byť súčasne Rómom aj gayom? Tam som sa stretol s ľuďmi, mal som možnosť mať tieto otázky v hlave a získať odpovede. Ak je to možné, zdieľam to s priateľmi a známymi vo všetkých kruhoch, do ktorých patrím.

Aké reakcie dostanete, keď prezentujete tento uhol pohľadu ostatných?

Dostávam jemné reakcie. Predo mnou sa nikto neodváži povedať nič negatívne. Vždy sa postavím za Rómov, keď dôjde na nenávistné prejavy proti nim alebo stereotypy, to prvé, čo mi napadne. Vo väčšine prípadov moji priatelia začnú prejavovať záujem. Pretože si rovnako ako ja nikdy nepoložili otázku, ako napríklad idete na dopravnú políciu, aby ste dostali číslo auta, a čo počujete, ak ste hluchí. Toto sú otázky, o ktorých si väčšina ľudí nemyslí, že môžu byť výzvou pre iného človeka. V našej komunite máme veľa problémov, o ktorých ani nevieme, že existujú. To, čo robí Liga, je definovanie týchto otázok a my začneme spoločne hľadať odpovede.

Odhlíadnuc od školení pre aktivistov, aké ďalšie udalosti, kde sme mali možnosť spoznať sa navzájom, Vás ovplyvnili?

Pochod rovnosti v Plovdive. Cítil som vnútorný boj. Na jednej strane sa cítite bezpečne, keď ste v skupine s tromi rôznymi komunitami, vždy sa môžete schovať dovnútra. Osobne som sa veľmi obával, že idem na akciu Pride do iného mesta. Jedna vec je, keď idete do Sofie, kde viete, že tam budú tisíce ľudí. Iné je, keď je to v inom meste, kde nevíete, kto príde, ako bude strážený, čo sa stane. Mal som obrovské obavy, ktoré boli úplne vyvrátené. Myslím si, že sme urobili niečo, čo ľudí okolo pochodu bavilo, a prinieslo to pozitívne emócie. Ponaučením pre mňa z tejto mimoriadne cennej skúsenosti bolo, že niekedy sú naše obavy také veľké, že sa nám nepodarí vytvoriť priestor pre možnosť, aby sa stalo niečo pozitívne. Keď idem na také udalosti, tak teraz zanechávam obavy, že nás budú urážať, plávať na nás, hádzať na nás vajcia alebo niečo iné. Ak ste súčasťou jednej skupiny, s ktorou zdieľate spoločné problémy a vízie, čo to znamená byť zdravými občanmi spoločnosti, je to oveľa jednoduchšie.

Únia medzi tromi diskriminovanými komunitami - je to výhoda alebo riziko?

Myslím si, že byť spolu a vytvárať novú komunitu trochu je, akoby tento svet pre nás nebol dosť dobrý. Toto nás zviditeľňuje pre ľudí, ktorí nemali potuchy o podstate našich problémov. Hovorenie o troch komunitách a ich problémoch sa deje naraz. Ľudia, ktorí nie sú oboznámení s problémami našich komunit, dostávajú trojitú dávku reality.

Ktorým smerom by sa mala liga vyvíjať?

Na začiatku by mala prilákať viac členov a ľudí, ktorí chcú byť jej súčasťou. Potrebujeme prilákať masu ľudí, aby sa naše správy dostali ešte k väčšiemu počtu ľudí a získali porozumenie. Liga vytvára novú citlivosť. Vidím to na každom človeku, ktorý vstúpi do ligy, a je to veľmi cenné. Potom sa každý stane vyslancom hodnôt ostatných spoločenstiev. Takto rozširujeme rozhovory o jednej alebo druhej komunite.

Čo by sme mali urobiť, aby sme oslovili viac ľudí?

Problém s pribúdajúcimi ľuďmi je ten, že mnoho členov má vlastné obavy, že sa ukážu a budú rozprávať. Všetci sme prešli strachom, že sa budeme venovať tejto téme alebo postavíme proti niekomu, kto používa nenávistné reči. Možno čím viac verejných činiteľov by zohrávalo úlohu veľvyslancov, tým väčšiu dôveru by mali ľudia v našich komunitách k vstupu do Ligy za rovnosť.

Miglina: Na začiatku som pochybovala, či môžeme byť skutočne spolu

Moje meno je Miglena. Som z mesta Sapareva Banya ale žijem v Sofii cez sedem rokov. Môžem povedať, že som aktivistkou zo srdca viac než 15 rokov, pretože verím, že ak sa chceme zmenu, musíme sa zmenou stať. Jedno lastovička leto nerobí, ale pomôže to.

Prečo ste sa stala aktívnou? Čo Vás tlačilo?

Bola to túžba dokázať pomôcť mojej komunite - Rómom. Denne čelí rôznym problémom a ťažkostiam. Postupne som začal pomáhať, ako som mohla.

Stretávate sa vo svojom každodennom živote s problémami kvôli komunite, do ktorej patríte?

Áno, ak je otázka, či som čelila rasizmu a diskriminácii. Áno, mala som také ťažkosti. Zaujímavé však je, že som sa tiež dostala do situácie, keď ma ľudia takto nespoznávajú, aj keď je zrejmé, že som Rómka. Poviem, že som rómskeho pôvodu, a ľudia sú prekvapení. „Nie je to možné, nemáte prízvuk, nie je veľa vzdelaných alebo inteligentných Rómov, alebo o nich aspoň nevieme“ - toto je klišé, ktorému čelíme. Zakaždým hovorím, že nie som iná. Nie som Marčan, som Rómka. Existujú tisíce ako ja, ale týmto ľuďom musíte len otvoriť srdce, prijať nás takých, akí sme.

Je pre vás neustále stretnutie so stereotypmi únavné?

Môže to byť vyčerpávajúce. Ak musíte denne a neustále búrať stereotypy, človek sa v určitom okamihu opotrebuje. Nemáme však inú možnosť. Musíme ich zlomiť, kedykoľvek a kde je to možné, pretože, zdôrazňujem ešte raz, zmena musí prísť od nás.

Pamätáte si, kedy ste prvýkrát počuli o Lige?

Pamätám si naše prvé stretnutie s predstaviteľmi Rómov a LGBTI komunity, keď sme sa rozhodli, že spolu niečo dokážeme. Spočiatku som premýšľala, či tieto tri skupiny môžu byť naozaj spolu. Postupne som videla, že sa to deje. Som šťastnejšia a šťastnejšia, že sa nám podarilo projekt zrealizovať.

Čo je podľa teba najnapínavejšou činnosťou ligy?

Najsilnejšou aktivitou bol pochod v Plovdive. Bola som nervózna, keď sme sa na to pripravovali, ako to bude v Plovdive a ako budeme spolu. Druhou aktivitou bola výstava na Moste milencov. Bolo inšpiratívne vidieť portréty ľudí z troch komunit. Cítila som sa silná, dodávalo mi to odvalu.

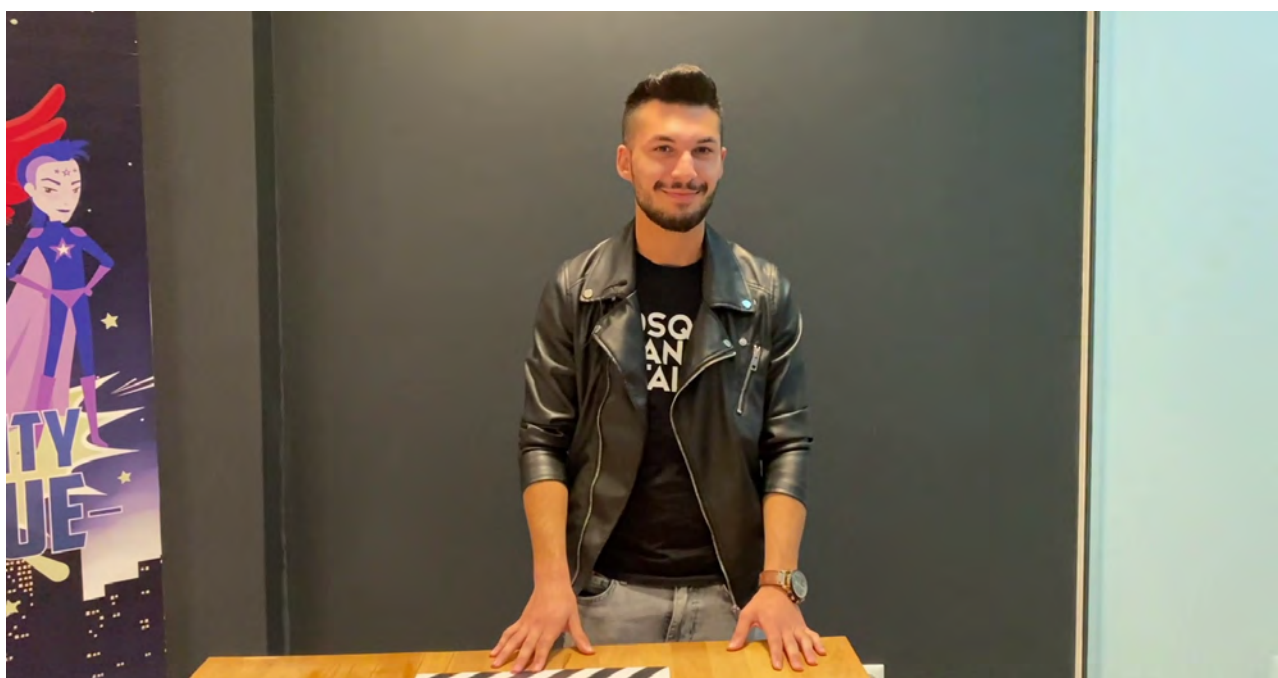
Čo ste sa vďaka tomuto projektu dozvedeli o iných komunitách?

Dozvedela som sa viac o komunite nepočujúcich, o ich práci a posunkovej reči, pretože som nikdy nemala kontakt s ľuďmi z tejto komunity.

Aké sú podľa vás výzvy, ktorým čelí liga?

Pokračovať v boji proti rasizmu, nech už akokoľvek nechcem. Minimalizovať ho, pretože je to veľmi bežné. Koniec projektu by nemal byť koncom, ale začiatkom únie. Pretože sme videli, že keď sme spolu, sme silní.

Georgi: Liga je jedno z miest, kde môžem byť sám sebou

Som Georgi, 19 rokov, z Plovdivu. Som študent. Študujem herectvo v Plovdive. Som Róm.

Vyrastal si v Stolipinove. Čo to znamenalo?

Stolipinovo nie je to, čo ho väčšina ľudí popisuje. Nie je to nebezpečné. Táto štvrť je miestom, kde žijú ľudia rómskeho pôvodu. Život v Stolipinove je úplne iný ako v centre. V Stolipinove máme tradície. Jednou z nich sú aj svadby. Od malička nás učia, ako si máme vyberať manželku alebo manžela, keď vyrastieme. Stolipinovo je pre mňa miesto, kde som sa narodil a kde som vyrastal. Na jednej strane je život tam privilegium, pretože sa človek učí oveľa rýchlejšie. Dozviete sa veci, ktoré nemôžete pochopiť, ani keď žijete v zahraničí.

Aké sú tvoje sny?

Chcem sa stať hercom v Bulharsku potom, čo doštudujem univerzitu a stať sa jedným z nich. Jedným z mojich cieľov je navštíviť Ameriku, Hollywood, mesto kina.

Kedy si sa prvýkrát dozvedel o Lige za rovnosť? Prečo si sa zúčastnil?

Prvýkrát som o tom počul, keď som sa zúčastnil jedného zo stretnutí Ligy v Mládežníckom klube „Roma Stolipinovo-1996“ v susedstve. Cítil som sa veľmi dobre, pretože Liga je jedným z miest, kde môžem byť sám sebou. Sú ľudia, ktorí sa tiež domáhajú svojich práv. Zistil som, že nie som jediný diskriminovaný človek v Bulharsku. Som šťastný, že som súčasťou ligy, pretože bojujeme za lepší život.

Čo ste sa dozvedeli o ďalších komunitách, ktoré sú súčasťou Ligy?

Zistil som, že komunita nepočujúcich má svoj vlastný posunkový jazyk, nevedel som to. Bol som veľmi šťastný, keď nás niečo naučili v posunkovej reči a ukázali nám ich abecedu. Zistil som, že ľudia zo skupiny LGBTI nie sú takí, ako ich ľudia označujú. Nie sú to zlí ľudia.

Čo si myslíte, ako by sa mala vyvíjať Liga rovnosti?

Myslím si, že musíme spojiť viac ľudí z našich spoločenstiev. Musíme byť vypočutí. Spoločne sme silní. Liga by sa mala naďalej rozrastať.

**LIGA ROVNOSTI
STOJÍ ZA**

Manifestom za rovnosť 2020

Pokrýva potreby troch spoločností a medzery v uplatňovaní ľudských práv v Bulharsku. Žiadame, aby rovnosť všetkých ľudí bola v novom politickom a ekonomickom prostredí nekompromisnou a prioritnou zásadou. Cieľom je náprava neúspešných pokusov o priznanie práv ženám a deťom pomocou efektívnych opatrení a politik, ako aj úplná zmena diskurzu, prostredníctvom ktorého sa v politickom živote Bulharska diskutuje o ľudských právach.

Kampaň #Rodina pre všetkých

Venuje pozornosť potrebe zmeny v bulharských právnych predpisoch, najmä v zákonníku o rodine, ktorý by mal regulovať inštitút „registrovaného rodinného spolunažívania“ pre heterosexuálne aj homosexuálne osoby. Prečo je to potrebné? Pretože sme presvedčení, že všetci bulharskí občania by mali mať rovnaké práva a povinnosti.

Prijatie Aktu posunkového jazyka

Uznanie bulharského posunkového jazyka ako nezávislého jazyka je dôležitým krokom pri zabezpečovaní prístupu nepočujúcich k plnohodnotnej účasti na spoločenskom a verejnom živote. Poskytuje príležitosť na potenciálny rozvoj, vytváranie vzdelávacích zdrojov v posunkovom jazyku a prístup k službám.

Manifest za Silné Bulharsko v Európskej Únii United Europe

Hlavnými akcentmi pri dovolávaní sa rómskych organizácií o uplatňovanie ľudských práv sú vláda zákona, ktorú uplatňujú v boji proti nelegálnemu búraniu domov, nenávisným prejavom, obchodovaniu s hlasmi a volebným manipuláciám.

**STÍPEC O LIGE -
TERAZ A
V BUDÚCNOSTI**

O Lige rovnosti jednou vetou

Alexander Ivanov, Nadácia "Zaslushay se": "Liga rovnosti nás učí veriť v našu silu a v to, že všetko závisí jedine na nás".

Ana Mihova, dobrovoľníčka: "Bolo by skvelé ak by členovia/ky Ligy mohli mať niečo ako kontaktnú sieť - napríklad zoznam s emailovými adresami všetkých členov, a tiež kalendár so všetkými podujatiami. Podľa mňa by bolo prínosné poselať členom Ligy pravidelné informácie o vývoji myšlienok, ktoré sme si vymenili, tak, aby sme vedeli, ako sa môžeme zapojiť a prispieť".

Ashod Derandonyan, Nadácia "Zaslushay se": "Liga rovnosti je mini komunita za rovnoprávny život pre všetkých".

Veneta Limberova, "Deystvie": "Podľa mňa by mala Liga byť platformou, priestorom na spoznávanie komunit, prekonávanie stereotypov a budovanie zmyslu solidarity a podpory za uplatnenie spravodlivosti pre všetkých".

Denitsa Lyubenova, "Deystvie": "For me, the League should still be a strong union between different groups, which has clear political goals in pursuit of political change. The League also has potential to also be a union that supports the members of each group who are fighting for their rights in solidarity".

Ivan Burgov, Nadácia "Zaslushay se": "Liga nás učí o vzájomnosti, rešpekte a lepšom poznaní rôznych spoločností."

Kiril Slavov, dobrovoľník: "Liga ma naplňa šťastím, že môžeme otvorene hovoriť o tom, kto sme. Verím, že vďaka nej budeme odvážnejší v obrane svojich práv, ale aj v poznaní svojich povinností".

Miroslav Kartalski, dobrovoľník: "Liga potrebuje ešte viac ľudí, aby sa mohli pridať, identifikovať sa s výzvami, ktorým čelia naše komunity, a hovoriť o nich s ostatnými ľuďmi".

Ralitsa Sechkova, Nadácia C.E.G.A.: "Liga rovnosti bola a stále je neuveriteľnou výzvou pre nás všetkých, ktorí sme do jej vzniku investovali veľa zo seba. Podnikli sme rozhodné kroky na prekonanie vrstvených predsudkov, vzájomnej nedôvery a vzdialenosti medzi tromi komunitami - Rómami, LGBTI a komunitou nepočujúcich, aby sme si získali ľudí z väčšiny. Práca musí pokračovať s rovnakou energiou a empatiou".

Rumyan Sechkov, Nadácia C.E.G.A.: "Liga musí naďalej existovať, pretože preukázala svoju vitalitu a účinnosť. Možno by sa mali pripojiť aj ďalšie podobné organizácie. S jej viditeľnosťou napomáhajú kampane, ale okrem toho by sa mala udržiavať pravidelná komunikácia, aby bolo možné reagovať, keď je potrebná pomoc pre jednu alebo druhú skupinu."

Silviya Bozeva, Nadácia "Zaslushay se": "Liga ma teší a pomáha mi veriť, že aj napriek našim rozdielom môžeme byť hrdí na to, čo sme. To je to, čo chcem naučiť svoju dcéru - prijímať ľudí takých, akí sú. A žiť v harmónii a láske".

**TOGETHER
IS GREAT**

